

Ball de bastons

Font-rubí

Ubicació

Comarca: Alt Penedès
Alçada: 305

Coordenades:

Latitud: 41.41454
Longitud: 1.65032
UTM Est (X): 387203
UTM Nord (Y): 4585656

Classificació

Número de fitxa 08085 - 487
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Música i dansa
Estil / època: Contemporani
Segle XX-XXI
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Ús actual: Lúdic
Titularitat Pública
Autoria de la fitxa Miquel Gea i Bullich
Data de registre de la fitxa: dt., 05/11/2013 - 01:00

Descripció

El Ball de bastons de Font-rubí es basa en els balls de bastons tradicionals de la comarca, especialment en el Ball de bastons dels Monjos. El ball que duen a terme s'executa amb l'estructura bàsica del ball de bastons: dues fileres de quatre balladors encarades, fent un total de vuit balladors. Durant el ball han incorporat els elements comuns a tots els grups bastoners: les passades, on els balladors es creuen, els sotacames, on els balladors piquen per sota una cama, els salts o els cops al terra amb els bastons.

La indumentària: els bastoners de Font-rubí vesteixen amb camisa blanca, pantalons blancs, faldellí amb

ratlles horitzontals vermelles i blanques a joc amb una banda sobre el turmell, de les mateixes característiques però que compta amb picarols. Com a calçat, tal com és costum, duen espadenyes. També duent un mocador vermell creuat amb amb l'emblema del grup estampat: un ós de peluix fins fa pocs temps que fa relativament poc s'ha substituït per la silueta d'un bastoner fet pel senyor Gilbert Bages.

Pel que fa als bastons, sempre que poden utilitzen els d'alzina, que són els millors, però com que costen de trobar d'aquest material, també en fan servir de pi, faig o roure.

Ballen al son de les gralles del grup de grallers de Font-rubí, i les músiques utilitzades són les tonades populars habituals en aquest tipus de balls. No obstant això, compten amb alguna dansa pròpia, com el ball de "L'encantada", amb música d'Àlex Cabré i coreografia de Montse Olivella, que s'estrenà fa uns vint anys i que es recuperà durant la festa major de l'any 2012.

Malgrat que la colla de bastoners de Font-rubí és relativament jove, gaudeix de gran acceptació per part de la població i compta amb un bon nombre de practicants.

Història

El ball de bastons és una dansa molt estesa per tota la Mediterrània. El seu origen és incert, hi ha estudiosos que el situen ja a la prehistòria, en relació als primers ritus de caire agrari, d'altres han volgut veure en les danses pírriques gregues l'inici d'aquest tipus de balls, però, la teoria més estesa, situa el seu origen el els antics balls d'espases. A Catalunya, la primera referència escrita d'un ball de bastons es remunta a l'any 1151, quan durant el banquet de noces del comte Ramon Berenguer IV amb Peronella d'Aragó es feu un ball de bastons.

El ball de bastons de Font-rubí va néixer l'any 1986 com a iniciativa del senyor Jordi Manyà, qui havia quedat fascinat per aquest tipus de ball quan va venir a viure al Penedès. Des d'aquell any, el ball de bastons de Font-rubí s'ha dut a terme anualment ininterrompudament durant la festa major, fet que demostra l'èxit de la iniciativa i la bona salut d'aquesta dansa a Font-rubí.

